

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Nyit tér ora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kéziratok nem adnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt.

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Gazdasági szövetkezetek.

A gazdasági társulás és szövetkezés eszméi talán éppen olyan régi, mint amióta reá jöttek az emberek, hogy társulás és összetartás nélkül nem lehet az embernek egymagára boldogulni. És ennek dacára éppen a gazdasági szövetkezés eszméje terjedett el leglassabban hazánkban, és fájdalommal kell megjegyeznünk, hogy nálunk még a kezdet legkezdetén állunk e téren, pedig oly hatalmas szószólója volt, mint gr. Széchenyi István, és olyan agitator, mint gr. Károlyi Sándor és társai.

Látunk egy pár takarékpénztárt, de ezek inkább pénzületi jellegűek és mivel a részvény- és tartaléktőkét jóval túlhaladó betéti állományuk van, igen természetesen első sorban arra törekednek, hogy a betevők pénze jöhetlen váltókban és kellő értékű földbirtokban legyen elhelyezve s ennél fogva a kis ember, a kisiparos és a kisgazda érdekeit nem támogathatja mindig eléggé olcsó kis kölcsönrel. De másfelől a takarékpénztáraknak lehet köszönni, hogy a megfelelő hitellel és anyagi biztosítékkal bírók nem kénytelenek terményeiket, árukészleteiket elvesztegetni és hogy a hirhedt uszások alakjai nagyon megritkultak. Elég sajnós, hogy számosan visszaéltek a pénzintézetek által nyújtott előnyökkel és a nyert hitelt nem anyagi helyzetük megerősítésére fordították, — de hát ez megtörténik más jótékony célú intézmények élvezőivel is.

Van tudomásunk, hogy számos községben takarékmagtárt állítottak; virágozott is pár évig az intézmény, mely ugyan itt-ott elég nagy kamattal mérte gabonáját, melyet a következő évben aztán nem tudott beszédeni. Kíváncsiak vagyunk, hogy ugyan hány községi takarékmagtár van még vármegyénkben? Bizony elpusztult legnagyobb része a kellő felügyelet és ellenőrzés hiányában.

Van egy pár iparos hitelszövetkezetünk is. Az enyedi, mely fennállásának második esztendejében van, jó sikerrel dolgozik. Nagyon jól tenné, ha időről időre beszámolna a nyilvánosság előtt is haladásáról s ez által buzdítólaga hatna ily szövetkezetek létesítésére. Jó példával s a jó eredmény felmutatásával lehet csak eredményesen buzdítani másokat.

De a szövetkezetek eme felsorolt példái nem elégit-

hetik ki a szükségletet s nem terjeszkednek ki éppen oda, ahol napról-napra mind inkább terjed az anyagi súlyos: a kisbirtokos-osztály és a kis földesgazdák körébe. Azaz hogy terjednek bizony ezek a gazdasági szövetkezetek. Van elég Pest, Nyitra, Borsod, Abauj, Torontál, Temes megyében. Még a szomszéd Maros-Torda, Torda-Aranyos és Kis-Küküllő megyében is akad egy-egy. A jóra való gazdag szász községekben is már régóta léteznek. De hol vannak a mi vármegyénkben? Hol és kik állítottak fel? Van-e pl. Monorán, Bervén, melyekben jóra való, okos szász lakosság lakik? Van-e a Szarváz völgyén, Ozdon, M.-Szt.-Benedeken, Istvánházán, M.-Sülyében, Herepén? Van-e Asszonyúpén, M.-Lapádon, melyekben még, hangsúlyozzuk: „még”, van kisbirtokos és még van magyar földesgazda, az igaz, hogy nyakig adósságban. Van-e pl. a hegyaljai jómódú román községekben? Szeretném, ha Tüvisen, Borbándon, Túrben, Balászfalván, Miriszlón ily mozgalomról hallanánk hírt. Mindenütt vannak lelkes, buzgó lelkesek, tanítók, kisbirtokosok, kiket meg lehetne nyerni a gazdasági szövetkezetek eszméjének, ezen szövetkezetek vezetőinek. Miért nem mozognak? Hiszen a rengeteg munkahalmaz közepette csak nem várják, hogy ezt is a fősztolgabíró, a körjegyző indítsa meg és vezesse is, és egész hivatalos apparattal sorítsák rá a publikumot, midőn e gazdasági és iparos szövetkezeteket éppen az önállóság, a szabad tevékenység vezetheti legjobban! Az országos központ szívesen segíti elő ily szövetkezetek megalakulását s ha megvan annak alakulva, szívesen támogatja olcsó kölcsönrel. Nem késő: teremtsünk kisbirtokosaink és földesgazdáink részére gazdasági szövetkezeteket. Az aratás és cséplés befejeztével beálló idő a legalkalmasabb a kezdeményezésre. T. B.

Két faluról.

Jóllétfalva és Romvár szomszédos faluk az Erdély-részekben, egyik nagyobb megyei székhely mellett. A nevük ugyan nem ez, de igaz, amit rólok elmondok. Majdnem egyenlő a házak száma, mind a kettőben 230—250 között váltakozik; a lakosság meg felülmúlja a másfélezeret. Mind a kettő ingatlan birtokban sze-

gény falu, külön-külön alig van 3000 holdjuk. És mégis Jóllétfalván az emberek megelégedettek, nyugodtak, boldogok és jó módban élők, a romváriak pedig az elzúllás szomorú útján vannak.

Jóllétfalván az egyes birtokosok egymással nem pereskednek, mindnyájan együtt egyetértőleg intézik ügyeiket, egymáson segítenek, mielőtt ügyvédhez vagy bíróhoz mennének panasza, a falusi békéltető bizottság előtt kísérlik meg a kiegyenlítést és csak a legvégső esetben mennek perre. Jóllétfalván az utolsó öt évben összesen öt per volt; bírói árverés vagy birtokháborítási perük az utolsó évben egy sem került a bíróság elé.

Romvárt egészen mások a viszonyok. A pálinkásbódék mindig tömve vannak. Első felbuzdulásra mindjárt bíróhoz, ügyvédhez futnak, perüknek se szeri, se száma, a bírói árverések és kitelepítés mindennapi vendég. Vendégük a jóllétfalviak is, mert a bírói árveréseken rendszeren ők vásárolnak és a romvári lakosok ma már majdnem csak névleg romvári birtokosok, mert jó része a jóllétfalviak vazallusa, munkása, bérese — egy másik része meg a szomszéd városba jár nap-számba, igen sok közülük nem több, mint városi utca-seprő. Szaporítja a városi turbulens elemet. Bajt okoz a szomszéd városoknak és szígyent hoz Romvárra.

Megáll az embernek az esze, hogy hasonló körülmények között, hasonló emberek között, hogy lehet ekkora különbség?

Kimentem személyesen a helyszínére, mind a két községben egy pár napot töltöttem el és ami első pillanatra megfajhatatlannak látszott, megleltem a különbség titkát.

Jóllétfalván a földmivesek szervezkedve vannak; községi gazdakörük van. Itt beszélnek meg minden dolgot, tárgyalják pereiket, panaszaikat, kívánságaikat. Itt állapítják meg az okszerű gazdálkodás módjait. Itt kezdték tárgyalni a lelkes és tanító vezetése mellett a szövetkezeti eszmét és ebből a kis magból lett a falu gazdag.

A nép sorsát szívén viselő pap és tanító érintkezésbe lépett az „Országos központ”-tal és bejelentette a gazdakör nevében, hogy kötelekben hitelszövetkezet akar alapítani.

Ez készséggel jött a derék emberek támogatására,

TÁRCZA.

A libapásztor.

— Mese az életből. Írta: Dr. Kiss István. —

Drága jó édes apám az ezredesi uniformisán kívül semmit sem hagyott rám. Az uniformist nem bírván értékesíteni, becsomagoltam egy vasas-ládába és kineveztem családi ereklyének.

Az öcsöce ellenben örökölt vagy másfélezer hold tiszaparti fekete földet és volt készpénze, hogy vehetett volna rajta meg két annyi birtokot.

Ami fő, a nagybácsi aglegény volt és engem rajongásig szeretett. Korán jutottam árvaságra és így atyai gondjaiba fogadott, tanítatott.

Mikor az érettségét letettem s a katonai esztendőt leszolgáltam, így szólt:

— Beiratlak a gazdasági akadémiára, öcsém, mert hát . . . ki tudja a jövőt? . . . törődik az ember . . . aztán ilyen nagy gazdaság vezetésére kevés ám az érettségi . . . Isten őrizz attól, hogy valami ispánra bizd a gazdaságodat . . .

Megértettem a szót és két év mulva hazavittem neki a gazdasági okleveletem. Megölelt, megcsókolt és rögtön kinevezett gazdaságtisztjének.

Szépen megfirtünk ezentul együtt, szeretetben és

békességesen, mindaddig, míg bele nem ütött a hizókba a dög.

Negyvennyolcz óra alatt 33 dró felhízott esztendő koca hullott el.

Nos, ez volt az én megölő betűm, az én átkom, az én életem tragédiája.

— Öcsém!

— Bátyám!

— Nagy számár ám ez a mi baromvorosunk.

— Nagy ám!

— Már háromféle szert adott a disznóknak, mégis hullanak. Eddig negyvenkettő esett el.

— Ötveneg, bátyám! Haj, haj!

— Pedig micsoda ára lett volna! . . .

— Öcsém!

— Bátyám!

— Megteszed-e a kedvemért?

— Mindent bátyám.

— Menj föl te Pestre.

— Megyek, aztán hozok felcsert.

— Ne hozz ide. Hanem tanuld végig az állatorvosi mesterséget. Belekerül egy esztendőbe.

— Végigtanulom, bátyám.

— Ember vagy, öcsém. Addig kapod a tisztartói fizetést, meg ezer forintot.

Hát felkerültem Pestre. Pénz volt bőven. És így vala az élet uri-mód vig.

Farsangon elvitt az ördög valami jelmez-, vagy álarcos opera-bálba.

Ott ismerkedtem meg Gizikével. Egyik fővárosi színháznak volt a harmadrangu tagja. De szépségére elsőrendű volt s én bolondultam az aranyos kis teremtés után. Suttogtuk egymásnak a szerelmes szép szavakat addig, míg lejárt a tanév és a nagybátyám haza szőlített.

A gazdaságban gyönyörűen állt minden. Hej, de semmi sem nyújtott irt az én vérző szívemre. Fű, fa, virág csak Gizikére emlékeztetett. Nem bírtam tovább két hétnél. Felmentem Pestre, megnézni, hogy mint kel a — repce. Épp akkor köszöntött be minden színházban a vakáció.

— No, Gizikém, lelke, hová méz uyaralni?

— Nincs pénzem.

— Szeretsz-e?

— Ühm!

— No hát válassz kettő közül. Vagy itt maradsz nálam nélkül, vagy pedig eljössz velem pusztai rózsaúkra.

— Hát aztán hogy lenne az?

— Azt bizony még magam sem tudom.

— Én már igen.

— No?

— Színészno volnék tán, vagy mi? majd eljátszom a nyáron át a pulykapásztor szerepét az — Üdvöskéből.

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés!

10—20 3154

„AFRODITIN”

mellazépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-írja, mely visszavarázsolja a női kebel elveszett ifjúi üdőségét, ruganyos teltségét. A testbőrt bársony-lágyává és selyemfenyűvé varázsolja. Ezen csodahatású ir gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratóriumában: Budapest VII., Mexikói ut 88. sz

megalapította a hitelszövetkezetet, minden jövedelmű gazda egy pár üzletreszt irt alá és azt heti 20 fillér befizetése által törleszti. Egy üzletreszt 50 koronában állapították meg, a 240 családfő mindegyike tehetségéhez képest jegyzett, jegyeztek összesen 1000 üzletreszt, a befizetéseket pontosan eszközölték úgy, hogy az első öt év lejártával összesen 50.000 korona olyan saját pénzük volt közösen, mely eddig hetenként és naponként, apránként a pálinkásbutyikban folyt el.

Amint megalakult a hitelszövetkezet, az Országos központ, melyet a szegény emberek javára az állam sok millió koronával támogat, megszavazott és utalványozott ezen iparkodó kis község lakosainak 100.000 korona kölcsönt 5 $\frac{1}{2}$ %-ra.

Mit tettek a jövedelműk a kölcsönrel?

Nem költötték darúdókra, mint a romváriak tettek volna, hanem összeültek a szövetkezet igazgatósági tagjai; elnökük volt a lelkész, aki jobban, rosszban mindig a hívek javát szolgálta, jegyzőjük volt a kántortanító és összeírták minden jövedelmű emberről hogy kinek-kinek hol és mennyi adóssága van, mennyi kamatot kell fizetnie, a kezesek mi sápot szednek, a közvetítők mi hasznót dugnak zsebre?

Hüdezsze látta a pap, hogy mindent összeszámítva, egy-egy híve — még a legrendezettebb körülmények között élő is — adóssága után évenként többet fizetett, mint 10% ot kamat és egyéb járulékok czímen; a rendtelenebbek pedig 18–20, sőt volt olyan elzüllött ember is közöttük, aki 30%-on felül is fizetett ilyen czímen.

(Vége következik.)

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Bójté Lajos okleveles tanítót a magyarigeni állami elemi iskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **Országos vásárunk,** mint rendszeresen, nem volt éppen sikerült. Egy jó hetivásárnak nézett ki. Gabonát sokat és olcsón adtak el. A ruhakereskedők sátrai nem voltak valami látogatottak, mert már vége a nyárnak, de még nincs itt az ősz.

— **A Margitsziget** összekötő hidjának ünnepélyes megnyitása f. hó 19-én történt meg József főherceg és családja s az egész kormány jelenlétében. Hegedüs miniszter üdvözölte a népszerű főherceget, ki igen szép beszéddel felelt, így végezvén: „Uraim! Engedjék meg, hogy mint e sziget birtokosa, ezen a hidon önöket átvezessem az én földemre és ott kedves vendégeimül láthassam.“ A magyaros, szíves meghívásnak készséggel engedtek a meghívottak s vidám lakomával fejezték be az ünnepélyt.

— **Rengeteg hernyó** pusztítja a káposzta-feleket. Hiába szedik, pusztítják, új meg új serege támad a falánk állatoknak. Valami olcsó és jó receptet ki tudna ajánlani elpusztításukra?

— **A nagyenyedi állami polgári leányiskolában** és a vele egybekapcsolt női kézimunka-tanfolyamon a magán- és javító-vizsgák folyó évi szeptember 1-én és 2-án, a beiratások 3., 4., 5-én, a felvételi vizsgák 6-án tartatnak. Az elemi iskola V., VI. osztályából a polgári leányiskola II., III. osztályába csak felvételi vizsga alapján léphet át a tanuló; ezen vizsga kiterjed az I., II. oszt. tárgyra, de különösen a kü-

lönözeti tárgyra, t. i. a német nyelvből a I., II. oszt., a mértani rajz és világtörténelemből a II. osztály anyagára, továbbá mindkét osztályban a helyesírásra.

— **A m.-vásárhelyi kerékpár-egylet** f. hó 20-án M.-Ujvárt színpadon sikerült színdarabot rendezett konfettizéssel és biciklizéssel egybekötve. Délután 5 órakor kezdődött a bányász-zenekar hangversenye mellett a konfettizés, majd a bicikli-mutatványok, melyeket az egylet tagjai oly bravúrral és precizitással adtak elő, hogy nem csak a laikusokat, hanem a gyakorlott biciklizistákat is bámulatba ejtették. Hét órakor a kerékpár-egylet tagjai lampionokkal felvonultak a ligetből Fritz Pál bányatanácsos lakása elé, hol a bányász-zenekar egy pár szép darabot játszott. Fritz Pál bányatanácsos, mint e mulatság védnöke szép szavakkal köszönt meg a vásárhelyiek figyelmét. Zúgó eljenzés és a bányász-zenekar vig indulója között vonultak le ismét a ligetbe, hol pont nyolcz órakor kezdetét vette a táncz, mely a reggeli órákig a legvidámabb hangulatban tartott.

— **A politikai világban** Peking bevétele s az ott rettenetes zavarban volt európai nagyhatalmak követségeinek megszünetelése képezi a legnagyobb eseményt. Az európai hadseregek csak erős bombázás és egy bástyákapu felrobbantása után tudtak behatolni. Hogy a háboru ezzel nem ér véget a kínai kormány bekegyelmei dacára, — bizonyítja Waldersee grófnak és újabb megfelelő német seregek elutazása is.

— **A közönség köréből.** Az általános ünnepies hangulat közepette, mely a király 70-ik születésnapja előestéjén a fényesen kivilágított utcákon hullámozó közönséget eltöltötte, zavarólag hatott az a kvalifikálatlan gyerekesny, hogy egyes éretlen gyerekek néhány helyen, hol kivilágítás nem volt, vagy az nem volt nekik eléggé fényes, bevették az ablakokat. A rendőrség pedig szemet hunyt ezen eljárás előtt. Legalább erre vall az a körülmény, hogy a rendőrség jelen volt közege, kik hivatalba lettek volna a rendet fenntartani s a rendetlenkedőket megfékezni, alig tettek valamit az otromba suhancz-csiny elkövetőinek kinyomozására, letartóztatására és megbüntetésére. Azon békes polgárok között, kiknek az ablakait bevették, voltak olyanok, kik fürdőzés, nyaralás miatt jelenleg nincsenek is a városban. Egy helyen, hol csak magányosan volt otthon egy szegény asszony, bevették az ablakokat azért, mert csak az egyik volt kivilágítva; talán nem volt mólja, hogy fényes kivilágítást csináljon. Más helyen, hol csak egyszerű kivilágítás volt, szintugy repültek be a kódarabok. Hátha valakit megsebesítettek volna a repülő kövek? Mi ugy tudjuk, hogy a kivilágítás olyan dolog, melynek önként, a polgárság lelkesedéséből kell létrejönni és ki-kivilágít egy, ahogy a mólja engedi; s e tekintetben városunk loyális és hazafias polgársága mindig kész örömmel fejezi ki lelke hű érzelmeit; a rendőrségnek legfennebb annyiban lehet része az előkészítésben, hogy közegei útján kiadja a jelszót, hogy pl. „ma este kivilágítás lesz“, s egyszerűen felszólítja a polgárságot, hogy ablakait világítsa ki; de kényszerrel, „muszáj“-ról szó sem lehet, s éppen azért megbotránkozással vettük tudomásul, hogy ilyen gyerekes csínyek zavarhatták a rendőrség szeme előtt az ünnepély szépségét és a közérzelem örömet, eddigelő kellő megfenyítés nélkül. Jobban tenné a rendőrség, ha ilyen esetben kellően érvényesítené buzgóságát. Több en.

— **Köszönet.** A vizaknai fürdőn levő vendégek közül többen folyó év július hó 22-én jöteknyczélu hangversenyt rendeztek, melynek tiszta jövedelméből 31 koronát a városi szegényalap javára juttattak át. A városi tanács ezen összegnek átvetelét elismeri és köszönete nyilvánítása mellett nyugtázza. Vizakna, 1900. év augusztus hó 9-én tartott tanács-ülésből. Szócs József, polgármester.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Veszettség: alvinczi járás Alvincz 1 udvar. Takonykór és bőrféreg: balázsfalvi j. Véza 1 udvar. Rühkór: balázsfalvi j. Tür 1 udvar; kisenyedi j. Vingárd 1 u.; magyarigeni j. Benedek 1 u. Bivalyvész: magyarigeni j. Koslárd 1 u. Sertészvész: alvinczi j. Alvincz 5. u., Berve 5 u., Borbánd 8 u., Csüged 2 u., Drombár 5 u., Gyulafehérvár v. 4 u., Henningfalva 6 u., Kisfalud 5 u., Limba 6 u., Oláh-Herepe 7 u. Sospatak 3 u., Strázsa 5 udvar; balázsfalvi j. Balázsfalva 6 u., Buzás-Bocsárd 1 u., Csicsó-Holdvilág 6 u., Monora 13 u., Vera 8 udvar; kisenyedi j. Konca 1 u., Ladámos 7 u., Örményszékes 7 u., Spring 6 u., Vingárd 5 udvar; magyarigeni j. Benedek 10 u., Boros-Bocsárd 5 u., Krakkó 3 u., Koslárd 3 u. Magyar-Igen 5 u., Sárd 3 u., Zalathna 10 udvar; marosújvári j. Hari 5 u., Kutyfalva 6 u., Maroskáptalan 5 u., Maros-Ujvár 3 u., Orszói 3 udvar; nagyenyedi j. Csáklya 5 u., Csombord 2 u., Felgyógy 5 u., Kis-Akna 5 u., Lőrinczréve 1 u., Nagy-Enyed 5 u., Nyir-Mező 3 u., Tompaháza 5 udvar; verespataki j. Abrudbánya v. 16 u., Abrudfalva 1 udvar; Vizakna v. 5 udvar.

— **Pályázati hirdetés** a cs. és kir. közös hadsereg gyalogsági és lovassági bõr nemű szükségletének szállítására. 4925/1900. szám. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 56351. sz. leirata alapján értesíti az érdekelt iparosokat, hogy a cs. és kir. közös hadsereg lábbeli és más bõr ipari cikkek szükségletéből 21.852 pár bakancs, 5401 pár könnyű cipő és 4666 pár csizma, valamint különféle szíjgyártó cikkek magyar kisiparosok útján fog beszereztetni. A szállítandó cikkek méretnagsága és ára a kamara irodájában megtudakolható. Pályázhatnak magánosok és alkalmi szövetkezetek. A szövetkezetek részéről melléklendő a szövetkezet tagjainak nevjegyzéke és a hatóság igazolása arról, hogy valamennyi pályázó kisiparos iparendelélyvel bír. A cikkek beszállítása a később jelzendő átveteli állomásokon 1901. évi május 1. és július 31. közötti időszakra fog esni. A 1 koronás bélyeggel felszerelt ajánlatok legkésőbb f. évi október 31-ig alólt kamarához nyújtandók be, a később érkező ajánlatok feltétlenül visszautasítottak. Az szállítás odaitelése felett a m. kir. kereskedelemügyi miniszter fog határozni. Részletesebb felvilágosítást szerezhetni a kamara irodájában. Kolozsvárt, 1900. augusztus hó 17. Veisz József, alelnök. Gámán Zsigmond, titkár.

— **A „Zenélő Magyarország“** zongora- és hegedű-zenemű-folyóirat most megjelent XVI. füzeté a következő szép s értékes zenemű-ujdonságokat közli: I. Orbán Árpád „Csalogány sir“ magyar dal. II. Huber Sándor „Lyuk-lyuk-lyuk“ magyar népdal induló. III. Gaál Ferencz „Egyveleg“ szerb népdalok. IV. Schubert Ferencz „Eji zene“ (Ständchen) hegedűre zongorakísérettel. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden füzeté. Évenként 24 füzet, minden füzet 10–10 oldal tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű újdonságokból összeállítva jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Egyes számok ára 60 fillér. Előfizethetni a most folyó III. évfolyamra a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62/a, honnan jegyzékeket ingyen s bérmentve küldenek.

Közgazdaság.

A legjobb minőségű sörárpát oly vidékeken, hol az árpa elég helytelenül buza után következik s a talaj régebben látott trágyát, műtrágyát pedig nem használnak: a közönséges magyar árpa szolgáltatja; ellenben oly helyre, ahol az igényesebb árpa termelésére a feltételek megvannak, ahol az árpát cukorrépa után vetik s ahol a műtrágyák alkalmazása is mind inkább előtérbe lép, legmegfelelőbb feleség a Hanna árpa. A Hanna árpának a több inemesebb árpa-feleségekkel szemben előnye különösen abban nyilvánul, hogy bőtermősége dacára korán ér, termése tehát biztosabb és sörárpa-tulajdonságait sokáig megtartja.

A vadgesztenye értékesítéséről igen érdekes adatokat olvasunk egy hazai előkelő gazdasági szaklapból. Azt mondja a cikkek, hogy a székesfőváros erdőmestere a Budapest határában levő összes fasorok vadgesztenyéit vállalkozókkal gyűjteti s azt Pápára szállítja, a pápa-ugodi hitbizományi uradalmak vadaskertjeibe loco Budapest métermázsánként 3 korona 60 fillér tiszta haszon mellett. A hitbizományi igazgatóság a gesztenyét a vadak táplálására használja, melyek azt

— Angyal vagy.

— Mint mindig.

A birtok lábában levő tanyán János volt a kertész. Értette a csizót, még pedig oly kitűnően, hogy harmadnapra már Gizi volt a tanyabeli libák hűségese gondozója. Nincs az a mesebeli elátkozott király-leányból lett libásztor, aki hozzáfogható lett volna.

Szilaj pejszikón jártam a galambom után a tanyára. Így esett meg velem, hogy egy szép napon kiestem a nyeregéből és menten letörött a jobb lábam szára.

A nagybátyám könnyezett, a doktor pedig rögtön ágyba fektetett s megtiltotta, hogy nem szabad fölkelni hat hétig. Akkorra megnyílik Budapesten a színház. Uram teremtom!

Három hétig csak türtem, de mikor mellém telepedett a nagybátyám és elkezdett mulattatni, hogy ott künn a tanyán van a Jánosnak egy libásztor huga, aki nem is olyan parasztos, sőt nagyon szép, piros az ajka, fitos az orra, a szeméi ragyognak, az idomai hódítanak, hát menten kiugrottam az ágyból.

Vagy kettőt léptem is, hanem akkor nagyot recscent a lábam és eltörött megint. Az orvosom haragra gerjedt.

— Hogy lehet ily értelmetlen egy okos ember? Én leveszem róla a kezemet. Menjen Pestre, ott majd meg-reparálja valami híres professzor.

És ugy esett, ahogy mondta. Szegény Gizikétől el sem búcsuzhattam...

Három hónapig feküdtem a kórházat. Az első utam volt a színház. De Gizikét ott már régebben látták, mint én. Bizonyára még most is libásztorokodik a jó lélek, gondoltam.

Elutaztam haza. A bátyám lenn fogadott az udvarban s igen örült felgyógyulásomnak.

— No most gyere, kedves öcsém, egy kis meglepetést tartogatok számodra.

Azzal bementünk a kas-télyba.

— Várj itt rám, rögtön meglátod.

Egy perc múlva a szomszéd szoba felnyílt ajtajában megjelent az én kedves nagybátyám, kezénél fogva egy kedves hölgyet vezetvén.

— Csokoljátok meg egymást, mint jó rokonok közt dukál.

— Hogyan?

— Csodálkozol, ugy-e? No, de örvendj. A te nagy-nénéd ő és az én — feleségem.

Ő megcsókolt engem és velem fordult egyet a világ...

A hölgy Gizi volt. Gizi, a libásztor. Három hónap alatt pp elé terelte az öregot.

Az öregötől megváltam s hallom, hogy ime most már az örököt is boldogan ringatja kicsiny pólyájában.

Jó családból való fiu,
ki két osztályt végzett,
tanonczul
felvétetik

Harmath Miklós fűszer-, festék- és gyapottáru-üzletében **Nagy-Enyeden.**
2-5 3181

Tanulók.

Két vagy három gimn. osztályt végzett fiukat a
betűszedés,
legalább négy elemi osztályt végzett fiukat a
könyvkötészet
és
papirdobozkészítés

elsajátítására felvesz a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-üzletében Jelentkezések elfogadtnak a nevezett részvénytársaság főtéri üzlethelyiségében.

3153 6-?

Sz. 906-900.

kig.

Pályázati hirdetmény.

A verespataki járásban a bucsumi **körjegyzőség** üresedésbe jövén, ezen állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen körjegyzőségre pályázni kívánnak, hogy eddigi alkalmaztatásukat, képesítésüket, életkorukat és családi állapotukat feltüntető bizonylatokkal felszerelt kérésüket f. évi szeptember 9-ig bezárólag annál is inkább nyújtsák be, mivel a későbbben érkezőket nem fogom figyelembe venni.

J a v a d a l m a z á s :

Évi fizetés	1400 korona
Dijnoktartási átalány	200 "
Lakbér	140 "
Irodai átalány	64 "
Küldöncztartás	288 "
Anyakönyvvezetői tiszteletdíj	160 "
Dologi kiadásokra	220 "

Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Szabad tűzifa a községi erdőből.

A körjegyzőség áll: Bucsom, Muska és Korna községekből. A választás a kör székhelyén Bucsomban fog megtartatni f. évi **szeptember 19-én**. A megválasztott köteles állását legkésőbb f. évi október 1-én elfoglalni, mit ha nem tenne, úgy fog tekintetni, mint aki állásáról lemondott volna. Verespatak, 1900. augusztus 9-én.

Incze Antal,
h. főszolgabíró.

3-3 3176

A
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-üzlet Részvénytársaság

a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlja, hogy a főtéren levő üzlethelyiségében

könyvkereskedést

rendezett be, melyben ugyahelybeli, mint a vidéki iskolákban használt **tankönyvek** és **iskolai szerek** eredeti bolti áron kapkátók. Továbbá elfogad megrendeléseket bárhol megjelenő és bármily nyelvű **könyvek, díszművek és folyóiratokra** s azokat a legpontosabban teljesíti. Együttal felhívja a közönség szives figyelmét gazdagon berendezett

papír-, rajzeszköz- és írószer-raktárára,

melyben e nemű cikkek nagy választékban igen jutányos áron szerezhetők be. Ugyanitt fogadtnak el megrendelések modern felszerelésű

könyv- és könyomdai műintézete,
könyvkötészete, valamint dobozgyára

részére.

13-? 3081

Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas,
porcelán s edénykereskedés

KINDL J. NAGY-ENYED

F Ö T É R.

Mindennap friss szebeni **tormás virsli** s más **husneműek**, különféle **sajtok**, valamint az egész országban híres **orosházi házi kenyér** kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.**Köszönetnyilvánítás.**

Ó Felsőge Salvator Lipót főherceg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ó osztrák és királyi Felsőge Salvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ó Felsőge hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más kőbőre cipőknél. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipősnél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Asbest-betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelet hiva

Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottatott. Széles körű csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árendedmény.

Egyedüli elárusítás Alsófehér vármegye részére.

Az Asbestáru-gyár betéti társaság képviselője és elárusító raktára:

Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50

„Stearoptinum“ (Olaj-sebtapasz)

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármely sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, fagyás**, mindentéle **kelevény**, a női emlők **gyulladás** és **gyűlése**, a **titkos betegségek**, **kiütések** stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt **2 korona.**

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület Mexikói-ut 88. II. 25.

13-20 3138